

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

21 juni 2001

WETSONTWERP

**tot wijziging van de faillissementswet van
8 augustus 1997, de wet van 17 juli 1997
betreffende het gerechtelijk akkoord en
het Wetboek van Vennootschappen**

AMENDEMENTEN

Nr. 91 VAN DE REGERING

Art. 9 tot 15

Hoofdstuk II dat de artikelen 9 tot 15 bevat weglaten.

VERANTWOORDING

Afzonderlijke parlementaire werkzaamheden zullen worden gewijd aan de wijzigingen die moeten worden aangebracht aan de wet van 17 juli 1997 betreffende het gerechtelijk akkoord. Bijgevolg worden de artikelen 9 tot 15 van dit ontwerp geschrapt.

Nr. 92 VAN DE REGERING

Art. 16

Dit artikel weglaten.

Voorgaande documenten :

Doc 50 **1132/ (2000/2001) :**

001 : Wetsontwerp.

002 tot 010 : Amendementen.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

21 juin 2001

PROJET DE LOI

**modifiant la loi du 8 août 1997 sur
les faillites, la loi du 17 juillet 1997
relative au concordat judiciaire et
le Code des Sociétés**

AMENDEMENTS

N° 91 DU GOUVERNEMENT

Art. 9 à 15

Supprimer le chapitre II comprenant les articles 9 à 15.

JUSTIFICATION

Des travaux parlementaires distincts du présent projet seront consacrés aux modifications à apporter à la loi du 17 juillet 1997 relative au concordat judiciaire. Les articles 9 à 15 sont en conséquence supprimés du présent projet.

N° 92 DU GOUVERNEMENT

Art. 16

Supprimer cet article.

Documents précédents :

Doc 50 **1132/ (2000/2001) :**

001 : Projet de loi.

002 à 010 : Amendements.

VERANTWOORDING

Ingevolge de schrapping van de mogelijkheid om een failliete rechtspersoon verschoonbaar te verklaren, is artikel 16 zonder voorwerp en wordt geschrapt.

Nr. 93 VAN DE REGERING

Art. 9 tot 15

Onder een nieuw hoofdstuk II met als opschrift «Wijziging van het Gerechtelijk Wetboek», een artikel 9 invoegen, luidend als volgt :

«Art. 9. — Artikel 631, § 1, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek, wordt vervangen als volgt:

«De rechtbank van koophandel gelegen in het rechtsgebied waarin de koopman op de dag van aangifte van het faillissement of van instelling van de rechtsvordering zijn hoofdvestiging of, indien het een rechtspersoon betreft, zijn zetel heeft, is bevoegd om het faillissement uit te spreken. In geval van verplaatsing van de hoofdvestiging van de koopman of indien het een rechtspersoon betreft, van de zetel, binnen een termijn van een jaar voorafgaand aan de faillissementsvordering, kan het faillissement binnen dezelfde termijn eveneens worden gevorderd voor de rechtbank binnen het rechtsgebied waarvan de koopman zijn hoofdvestiging of de rechtspersoon zijn zetel had. Deze termijn loopt vanaf de wijziging van het ingeschrevene betreffende de hoofdvestiging bij de handelsregister of wanneer het een rechtspersoon betreft, van de bekendmaking van de verplaatsing van de zetel in het Belgisch Staatsblad. De rechtbank waarbij de zaak eerst aanhangig wordt gemaakt, heeft voorrang op die waarvoor zij later wordt aangebracht.»».

VERANTWOORDING

Als gevolg, enerzijds, van de beslissing om het ontwerp van wet op te splitsen in twee gedeelten die respectievelijk gewijd zijn aan de wijzigingen welke moeten worden aangebracht in de faillissementswet en die aan te brengen in de wet betreffende het gerechtelijk akkoord en, anderzijds, van de noodzaak om artikel 631, 1°, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek te wijzigen teneinde een oplossing te bieden voor de probleemsituatie waarin een koopman korte tijd voor het faillissement zijn hoofdvestiging op bedrieglijke wijze verplaatst, wordt hoofdstuk II van dit ontwerp vervangen door een hoofdstuk betreffende de wijzigingen die in het Gerechtelijk Wetboek moeten worden aangebracht.

Net als hetgeen thans is bepaald met betrekking tot rechtspersonen, kan de koopman niettegenstaande de verplaatsing van zijn hoofdvestiging failliet worden verklaard door de recht-

JUSTIFICATION

Suite à la suppression de la possibilité de déclarer excusable une personne morale faillie, l'article 16 est à présent sans objet et est supprimé du présent projet.

N° 93 DU GOUVERNEMENT

Art. 9 à 15

Sous un nouveau chapitre II, intitulé « Modification du Code judiciaire » insérer un article 9, libellé comme suit :

«Art. 9. — L'article 631, § 1er, alinéa 1er, du Code judiciaire, est remplacé par la disposition suivante :

«Le tribunal de commerce compétent pour déclarer la faillite est celui dans le ressort duquel le commerçant a son établissement principal ou, s'il s'agit d'une personne morale, son siège social, au jour de l'aveu de faillite ou de la demande en justice. En cas de changement d'établissement principal du commerçant ou, s'il s'agit d'une personne morale, du siège social, dans un délai d'un an avant la demande en faillite, la faillite peut également être demandée devant le tribunal dans le ressort duquel le commerçant avait son établissement principal ou, s'il s'agit d'une personne morale, son siège social, dans le même délai. Ce délai prend cours à partir de l'inscription modificative du changement d'établissement principal au registre du commerce ou, s'il s'agit d'une personne morale, de la publication du changement de siège au Moniteur belge. Le tribunal le premier saisi est préféré à celui qui est saisi ultérieurement.»».

JUSTIFICATION

Suite, d'une part, à la décision de scinder le projet de loi en deux parties consacrées respectivement aux modifications à apporter à la loi sur les faillites et aux modifications à apporter à la loi relative au concordat judiciaire et, d'autre part, à la nécessité de modifier l'article 631, 1°, alinéa 1er, du Code judiciaire afin de rencontrer la problématique du changement frauduleux de location de son établissement principal par un commerçant peu de temps avant la faillite, le chapitre II du présent projet est remplacé par un chapitre relatif aux modifications à apporter au Code judiciaire.

A l'instar de ce qui est actuellement prévu à l'égard des personnes morales, le commerçant pourra, nonobstant le changement de localisation de son établissement principal, être assi-

bank van koophandel van het rechtsgebied waarbinnen de hoofdvestiging zich voorheen bevond indien de openbaarmaking van de verplaatsing minder dan een jaar voor de faillissementsvordering heeft plaatsgevonden.

De minister van Justitie,

Marc VERWILGHEN

Nr. 94 VAN DE HEER **LANO**
(Subamendement op amendement nr. 62)

Art. 4*novies* (nieuw)

In het voorgestelde artikel 61 de woorden «in voorkomend geval worden zij gemachtigd kennis te nemen van het strafdossier voor de raadkamer en voor de correctionele rechtbank» **weglaten.**

VERANTWOORDING

Dit komt tegemoet aan de opmerkingen op amendement 62 gemaakt in de commissie.

Nr. 95 VAN DE HEER **LANO**
(Subamendement op amendement nr. 64)

Art. 4*undecies* (nieuw)

In het eerste lid van het voorgestelde artikel 63bis het woord «eerste» **weglaten.**

Nr. 96 VAN DE HEER **LANO**
(Subamendement op amendement nr. 65)

Art. 4*duodecies* (nieuw)

In het derde lid van het voorgestelde artikel 68, de woorden «op de hoogte bij een ter post aangetekende brief» **vervangen door de woorden** «op de hoogte bij gewoon schrijven».

VERANTWOORDING

Twee aangetekende brieven voor iedere betwisting brengt overdreven kosten mee die ten laste komen van het faillissement, of de curator.

Het is bekend dat, zeker in kleinere faillissementen waar de boekhouding dikwijls te wensen overlaat, het voor de curatoren

gné en faillite devant le tribunal de commerce dans le ressort duquel se situait antérieurement l'établissement principal si la publicité du changement de localisation s'est effectuée moins d'un an avant la demande en faillite.

Le ministre de la Justice,

Marc VERWILGHEN

N°94 DE M. **LANO**
(Sous-amendement à l'amendement 62)

Art. 4*novies* (nouveau)

Dans l'article 61 proposé, supprimer la dernière phrase.

JUSTIFICATION

Le présent amendement tient compte des observations formulées en commission à propos de l'amendement n° 62.

N° 95 DE M. **LANO**
(Sous-amendement à l'amendement n° 64)

Art. 4*undecies* (nouveau)

Dans l'article 63bis, alinéa 1er, proposé, supprimer le mot « premier ».

N°96 DE M. **LANO**
(Sous-amendement à l'amendement n° 65)

Art. 4*duodecies* (nouveau)

Dans l'article 68, alinéa 3, proposé, remplacer les mots « ils en avisent aussitôt les créanciers concernés par lettre recommandée » **par les mots** « ils en avisent aussitôt les créanciers concernés par simple lettre ».

JUSTIFICATION

L'envoi de deux lettres recommandées pour chaque contestation entraîne des frais excessifs, qui sont à charge de la faillite ou du curator.

Force est de constater qu'en tout cas dans les petites faillites, où la comptabilité laisse souvent à désirer, il est quasi im-

quasi onmogelijk is om de ingediende vorderingen te verifiëren, zodat vele ervan betwist worden.

Juist in deze kleine faillissementen stelt zich vaak ook het probleem van het beschikbaar actief : indien inderdaad wordt vastgehouden aan de verplichting voor de curatoren om de schuldeisers van de betwiste vorderingen aangetekend hiervan in kennis te stellen, om ze dan nadien nog eens aangetekend uit te nodigen met betrekking tot de effectieve behandeling van de betwisting, wordt het kantoor van de curator wel met belangrijke kosten belast.

Daarom wordt ervoor geopteerd de eerste mededeling niet aangetekend te laten gebeuren, doch enkel per gewone post, aangezien toch nog altijd de verplichting bestaat om, in het kader van de behandeling van de betwistingen, de schuldeisers aangetekend op te roepen.

Nr. 97 VAN DE HEER LANO

Art. 4bis

Een artikel 4bis invoegen, luidend als volgt :

«Art. 4bis. — Artikel 72 van dezelfde wet wordt gewijzigd als volgt :

A) het eerste lid wordt opgeheven;

B) in het tweede lid worden tussen de woorden «die in gebreke zijn gebleven» en de woorden «, het recht opname te vorderen» de woorden «hun schuldvorderingen aan te geven of te bevestigen binnen de termijn bij het vonnis van faillietverklaring bepaald».».

VERANTWOORDING

Het zal slechts zeer uitzonderlijk voorkomen dat dividenden worden uitbetaald aan gewone schuldeisers, en zeker niet lopende het faillissement.

In het geval van NV Bank Max Fischer werden op dit ogenblik reeds drie dividenduitbetalingen bevolen aan de gewone schuldeisers, zodat in het kader van dit faillissement inderdaad zich wel problemen hebben voorgedaan met laattijdige schuldeisers. Het kan dus.

Stel een faillissement wordt uitgesproken op 1 januari 2001, en waarbij de termijn voor het indienen van de vorderingen wordt vastgesteld op 31 maart 2001.

Schuldeiser Moens dient geen aangifte van schuldvordering in, en stelt dit op 1 april 2001 vast.

Schuldeiser Moens valt onder de toepassing van art. 72 Lid 1. Hij is in gebreke gebleven zijn schuldvordering aan te geven, en komt dus niet in aanmerking voor «de uitdelingen».

possible pour les curateurs de vérifier les créances déclarées, de sorte que nombre d'entre elles sont contestées.

C'est précisément dans ces petites faillites que se pose aussi souvent le problème de l'actif disponible : si l'on oblige en effet les curateurs à aviser les créanciers de créances contestées par lettre recommandée et à les convoquer ensuite par lettre recommandée pour examiner les contestations, le cabinet du curateur devra supporter des frais importants.

C'est la raison pour laquelle nous proposons que la première notification ne se fasse pas par lettre recommandée, mais par simple lettre, étant donné que le curateur est toujours tenu de convoquer les créanciers par lettre recommandée dans le cadre de l'examen des contestations.

N° 97 DE M. LANO

Art. 4bis

Insérer un article 4bis, libellé comme suit :

« Art. 4bis. — À l'article 72 de la même loi sont apportées les modifications suivantes :

A) l'alinéa 1er est supprimé ;

B) à l'alinéa 2, première phrase, les mots « les dé-faillants » sont remplacés par les mots « les créanciers qui ont omis de déclarer ou d'affirmer leurs créances dans le délai fixé par le jugement déclaratif de la faillite ».

JUSTIFICATION

Il sera très exceptionnel que les créanciers chirographaires se voient verser des dividendes, *a fortiori* au cours de la faillite.

Toutefois, dans le cas de la *N.V. Bank Max Fischer*, trois versements de dividendes aux créanciers chirographaires ont déjà été ordonnés à ce jour, de sorte que les créanciers retardataires ont effectivement posé problème dans le cadre de cette faillite. Le cas peut donc se produire.

Imaginons qu'une faillite ait été prononcée le 1er janvier 2001, la date limite pour l'introduction des créances ayant été fixée au 31 mars 2001.

Le créancier Moens n'introduit aucune déclaration de créance, ce qu'il constate le 1er avril 2001.

Ce créancier relève du champ d'application de l'article 72, alinéa 1er. Il n'a pas déclaré ses créances et ne peut donc bénéficier des « répartitions ».

De vraag kan gesteld worden welke uitdeling al kan bevolen zijn op 1 april 2001, zijnde de dag na het verstrijken van de termijn voor het indienen van een vordering, want schuldeiser Moens, die op 1 april 2001 vaststelt dat geen vordering is gesteld, kan deze u onmiddellijk inleiden via dagvaarding of PV van vrijwillige verschijning.

Indien hij op 15 april 2001 aldus wordt aanvaard in het passief van het faillissement, dan heeft hij weliswaar niet binnen de termijn van het vonnis van faillietverklaring zijn vordering gesteld, maar komt hij toch nog, met toepassing van art. 72, lid 2, in aanmerking voor de uitbetaling van een dividend dat na 15 april 2001 wordt bevolen.

Het is logisch dat een schuldeiser die geen schuldvordering heeft ingediend, niet in aanmerking komt voor een uitbetaling.

Waarom specifiek in art. 72, lid 1, van de Faillissementswet wordt gezegd «binnen de termijn bij het vonnis van faillietverklaring bepaald», is dan ook volstrekt onduidelijk.

Ook als hij buiten de termijn bepaald bij het vonnis van faillietverklaring hun vordering niet indienen, komen zij immers niet in aanmerking voor een uitdeling.

Dit art. 72, lid 1, lijkt dan ook maar vooral om verwarring te zaaien. Het is beter om het weg te laten. De eerste zin van het tweede lid moet dan licht worden aangepast.

Nr. 98 VAN DE HEER LANO

Art. 7bis (nieuw)

Een artikel 7bis invoegen, luidende als volgt :

«Art. 7bis. — Artikel 101 van dezelfde wet wordt aangevuld met een vierde lid, luidend als volgt :

«Indien de bewaring of teruggave van teruggevorderde goederen kosten heeft veroorzaakt ten lasten van de massa, kan de curator eisen dat deze kosten betaald worden bij de afgifte van de goederen. Weigert de eigenaar deze kosten te betalen, dan mag de curator weigeren de goederen terug te geven.».

VERANTWOORDING

Deze tekst werd gesuggereerd door de commissie ad hoc «faillissementen» van de Vereniging van Vlaamse Balies.

Wanneer goederen worden teruggevorderd en de curator hier toe gemachtigd wordt door de rechter-commissaris zijn er vaak kosten verbonden aan deze teruggave.

Het kunnen zowel kosten van bewaring of opslag zijn (bijvoorbeeld bevroren goederen in een vriescel) of kosten van uitsorteren, inventariëren, opstellen van ontvangstdocumenten

On peut se demander quelle répartition peut déjà avoir été ordonnée le 1er avril 2001, c'est-à-dire le lendemain du jour où le délai imparti pour l'introduction des créances a expiré. En effet, le créancier Moens, qui s'aperçoit le 1er avril 2001 qu'aucune créance n'a été déclarée, peut introduire une déclaration immédiatement au moyen d'une citation ou d'un procès-verbal de comparution volontaire.

Si sa créance est donc admise au passif de la faillite le 15 avril 2001, M. Moens n'a certes pas déclaré sa créance dans le délai fixé par le jugement déclaratif de la faillite, mais, en application de l'article 72, alinéa 2, il peut néanmoins bénéficier du versement de dividendes, ordonné après le 15 avril 2001.

Il est logique qu'un créancier qui n'a pas introduit de créance ne puisse bénéficier d'un versement.

Il est dès lors totalement incompréhensible qu'il soit spécifiquement question du « délai fixé par le jugement déclaratif de la faillite » à l'article 72, alinéa 1er, de la loi sur les faillites.

Les créanciers qui n'introduisent pas de créances, même en dehors du délai fixé par le jugement déclaratif de la faillite, n'entrent en effet pas en ligne de compte lors d'une répartition.

Comme cet article 72, alinéa 1er, nous paraît par conséquent avoir pour utilité première de semer la confusion, il serait préférable de le supprimer, ce qui nécessite de modifier quelque peu la première phrase de l'alinéa 2.

N° 98 DE M. LANO

Art. 7bis (nouveau)

Insérer un article 7bis, libellé comme suit :

«Art. 7bis. — L'article 101 de la même loi est complété par un alinéa 4, libellé comme suit :

«Si la garde ou la restitution de biens revendiqués a occasionné des frais à charge de la masse, le curateur peut exiger que ces frais soient payés lors de la délivrance de ces biens. Si le propriétaire refuse de payer ces frais, le curateur peut refuser de restituer les biens.».

JUSTIFICATION

Ce texte a été suggéré par la commission *ad hoc* « Faillites » de la *Vereniging van Vlaamse Balies*.

Si les biens sont revendiqués et que le curateur y est autorisé par le juge-commissaire, cette restitution est souvent assortie de frais.

Il peut s'agir ou bien de frais de garde ou d'entreposage (par exemple, des produits surgelés dans une chambre froide) ou de frais de tri, d'inventaire, d'établissement de documents de

en dergelijke meer. Het zou onbillijk zijn deze kosten ten laste van de massa te leggen, gezien ze slechts één of méér welbepaalde schuldeisers ten goede komen.

De curator kan eisen dat deze kosten worden voldaan maar moet dit niet eisen, bijvoorbeeld wanneer de kosten te gering zijn.

Blijkt er discussie te zijn, bijvoorbeeld over de hoogte van deze kosten, dan heeft de revindicant tot 10 dagen na afsluiting van het proces-verbaal van schuldvorderingen om de zaak aanhangig te maken voor de rechtbank, bij gebreke waarvan hij wordt geacht de vordering tot teruggave nooit te hebben gesteld.

Er wordt opgemerkt dat zelfs in deze situatie er geen afbreuk wordt gedaan aan het voorrecht van de onbetaalde verkoper en de curator in voorkomend geval de opbrengst van de verkoop zal moeten uitkeren aan de welbepaalde schuldeiser.

Pierre LANO (VLD)

réception, etc. Il serait injuste que ces frais soient mis à la charge de la masse étant donné qu'ils ne profitent qu'à un ou plusieurs créanciers.

Le curateur peut mais ne doit pas exiger que ces frais soient réglés.

S'il y a contestation, par exemple, au sujet du montant de ces frais, la personne qui revendique dispose de 10 jours, à partir de la clôture du procès-verbal de vérification des créances, pour saisir le tribunal, faute de quoi il est présumé n'avoir jamais avoir intenté l'action en revendication.

On observera que, même dans cette situation, il n'est pas dérogé au privilège du vendeur impayé et que, le cas échéant, le curateur devra verser le produit de la vente au créancier concerné.